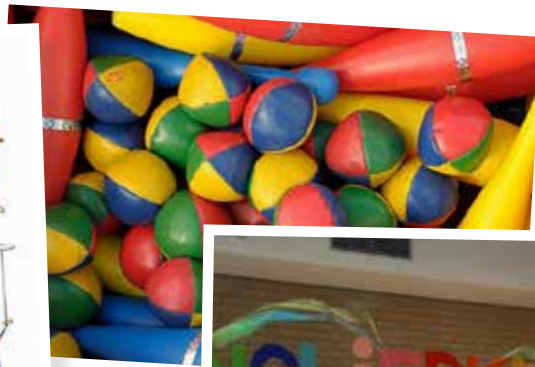

Circus

Je komt in winkelcentra en -straten regelmatig mensen tegen die staan te jongleren met knotsen, balletjes, bordjes, devilsticks enzovoort, al dan niet voorzien van een omgekeerd op de grond liggende pet of kartonnen doos waarin geld gedeponeerd kan worden. Dit artikel wil weer eens een lans breken voor de mogelijkheden die circusactiviteiten bieden om diverse onderwijsdoelen te bereiken.

TEKST HANS DIJKHOFF

▲
Jongleren in de LO-les

Al met goedkope eenvoudige middelen is het mogelijk op school circusachtige vormen aan te bieden. Juist omdat de activiteiten verschillende kerndoelen dienen, is circus uitstekend in het leerplan in te passen. Voordat we met de lesstof beginnen eerst iets over het ontstaan.

Geschiedenis

Circus is een oeroude kunst, waarin beweging en lichamelijke expressie centraal staan. Al uit zo'n 2000 jaar voor onze jaartelling kennen we gravures en tekeningen uit Egypte en China waarop jongleurs, koorddansers en acrobaten staan afgebeeld. Zo zijn uit iedere periode in de geschiedenis wel afbeeldingen te vinden waarop mensen staan die circusachtige trucs uitvoeren.

Circus in zijn huidige vorm, met de ronde piste, komen we aan het eind van de 18de eeuw tegen, geïntroduceerd in Europa door de Engelse onder-officier Philip Astley. In de 19de eeuw zagen we de circusartiesten in de variététheaters (bijvoorbeeld Carré in Amsterdam) terug, maar na de Tweede Wereldoorlog taande de belangstelling, mede onder invloed van de film.

gezamenlijk festivals organiseren. Ze plaatsen de kunsten in een meer theateraal kader en zo worden de nieuwe circussen geboren als 'Cirque du Soleil' en 'Cirque Plume'. Dit heeft een spin off naar de vrijetijds- en opvoedingssector, want zoals reeds gesteld, ontegenzeggelijk heeft het circus opvoedkundige waarde.

►
Acro-demonstratie

In de jaren tachtig komt het circus weer terug in de belangstelling doordat straatartiesten

Trampoline-act

Circus in de les LO

Een aantal circusdisciplines heeft bewegingsverwantschap met sportdisciplines zoals acrogym. Dat is nu een op zichzelf staande sport geworden. Circus heeft betrekking op het leren en oefenen van bewegingsvaardigheden, maar ook op het presenteren daarvan. Competitie staat daarbij niet voorop. Juist omdat het presenteren op alle niveaus kan plaatsvinden, kunnen ook motorisch minder succesvolle leerlingen goed aan hun trekken komen. De kans is heel groot dat de leerlingen motorische competentie verbeteren en een fitte gezonde levensstijl ontwikkelen. Ze kunnen een positief zelfconcept ontwikkelen en omdat er veel moet worden samengewerkt, komt de sociale competentie ook aan bod. De manier waarop de leerling tot zijn resultaat komt, het proces, is net zo belangrijk als het product zelf. De docent moet een veilig klimaat scheppen waardoor de leerling niet bang is om fouten te maken. De 'open' problemen nodigen uit tot reflectie. Door middel van differentiatie is de kans groot dat iedere leerling op zijn eigen niveau aan zijn trekken komt. Alle leerlingen zijn medeverantwoordelijk voor het resultaat.

In het huidige onderwijs staat zelfstandig werken/leren voorop. Het gebruik van lesbrieven en kijkwijzers ondersteunt dit proces. Met die manieren van werken kun je bij circusactiviteiten je voordeel doen. De rol van de docent hierbij is het begeleiden van het proces. Juist door de zelfstandigheid van de leerlingen is de docent beter in staat om individuele aandacht te geven. Circusactiviteiten zijn dus niet alleen leuk om te doen maar ook zeer zinvol. Gelukkig hebben ze, vooral in het PO, een plek gevonden.

Slacklines, dansen op het slappe koord

Kernwoorden

circus, samenwerken

Contact

hans.dijkhoff@kvlo.nl

Foto's

Anita Riemersma, Fam. Zoetewij